

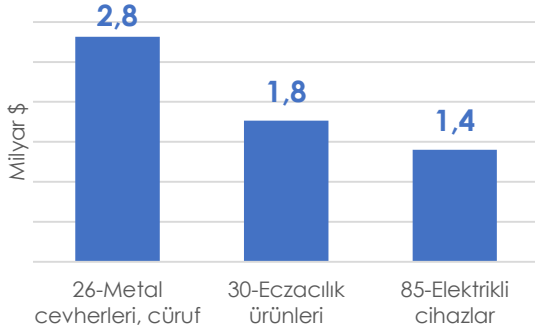
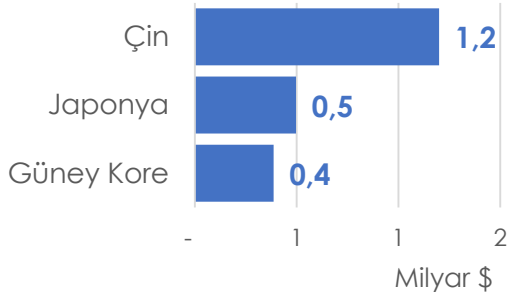
Panama Ülke Bilgi Notu

PANAMA ÜLKE BİLGİ NOTU

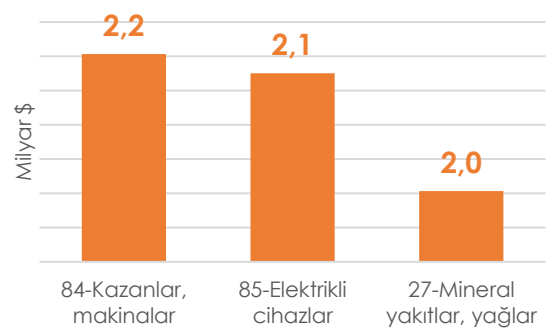
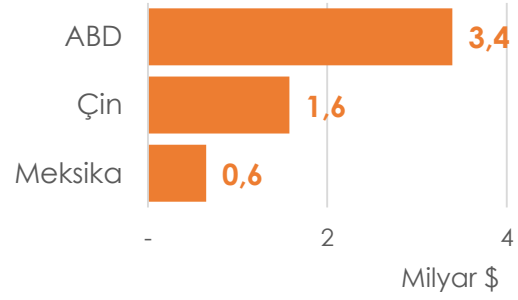

GSYH	63,6 milyar \$
GSYH BÜYÜME HIZI	%15,3
KİŞİ BAŞINA GSYH	14.664,3 \$
ENFLASYON	%1,6
İŞSİZLİK	%11,3
TİCARET ANLAŞMAMIZ	-

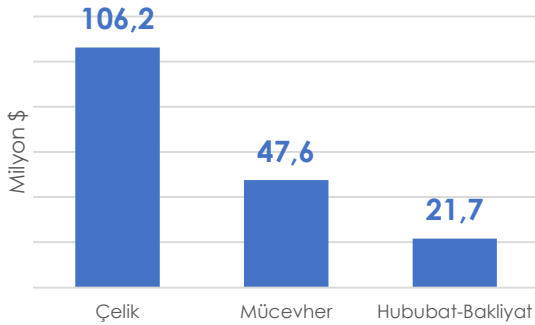
İHRACAT (2021) 13,4 Milyar \$

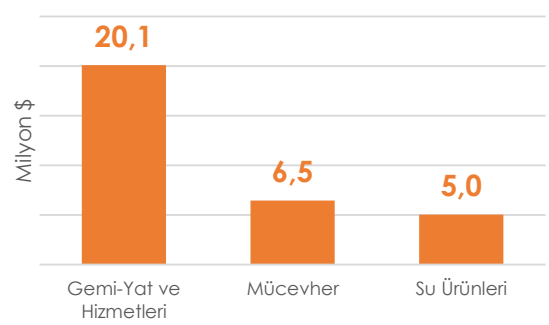
İTHALAT (2021) 20,6 Milyar \$

TÜRKİYE'NİN PANAMA'YA İHRACATI 360,4 Milyon \$ (2022)

TÜRKİYE'NİN PANAMA'DAN İTHALATI 34,2 Milyon \$ (2022)

I-GİRİŞ

Genel Görünüm

Resmi Adı	Panama Cumhuriyeti
Nüfus	4,3 milyon (IMF 2021)
Yüzölçümü	75.420 km ²
Dil	İspanyolca
Başkent	Panama City
Para Birimi	Panama Balboası (1 PAB = 19,17 TRY)
Yönetim Şekli	Üniter Başkanlık Cumhuriyeti
Devlet Başkanı	Laurentino Cortizo Cohen
GSYİH	63,6 milyar \$ (IMF 2021)
Kişi Başına GSYİH	14.664,3 \$ (IMF 2021)
GSYİH Büyüme Hızı	%15,3 (IMF 2021)
Enflasyon Oranı	%1,6 (IMF 2021)
İşsizlik Oranı	%11,3 (IMF 2021)
Toplam İhracat	13,4 milyar \$ (TradeMap 2021)
Toplam İthalat	20,6 milyar \$ (TradeMap 2021)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	360,4 milyon \$ (TÜİK 2022)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	34,2 milyon \$ (TÜİK 2022)
Türkiye ile Ticaret Anlaşması	-

Değerlendirme

Tarihi olarak Latin Amerika'nın en istikrarlı ekonomilerinden biri olan Panama ekonomisi ağırlıklı olarak hizmet sektörüne dayanmaktadır. Hizmet sektörünün GSMH'deki payı yaklaşık %77'dir.

Hizmet sektörü, Panama Kanalı'nın işletilmesi, Colon Serbest Bölgesi ve Panama şehrinde bulunan uluslararası bankacılık merkezi odaklıdır. Ülkede ağır sanayi bulunmamaktadır. Ana ihracat malları kahve, meyve ve deniz ürünleridir. Son yıllarda Panama ekonomisi dünyanın en hızlı büyüyen ekonomileri arasında yer almıştır.

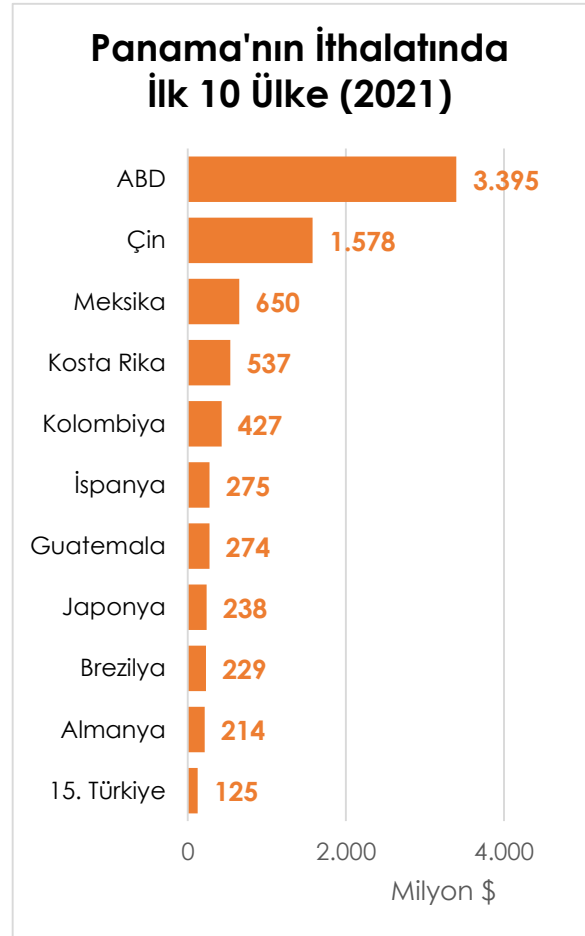
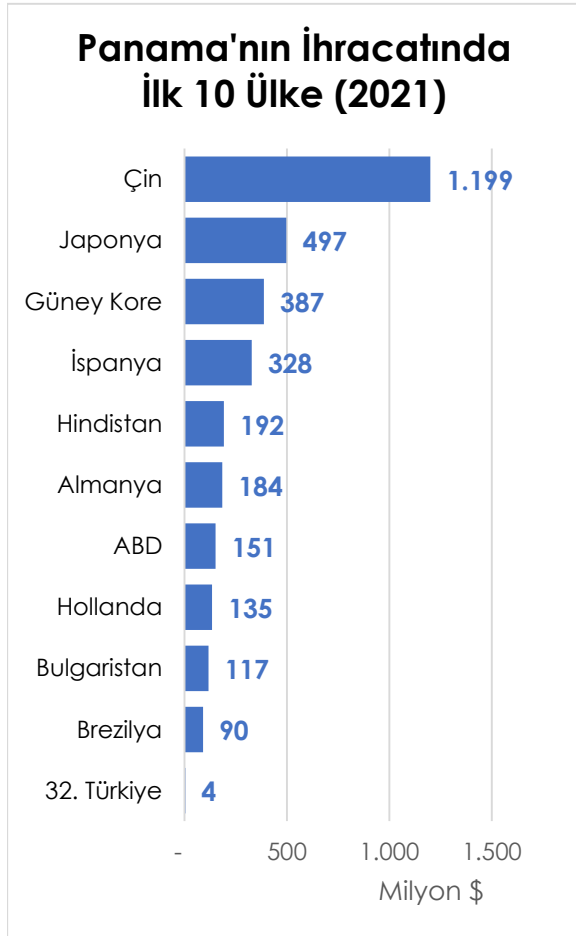
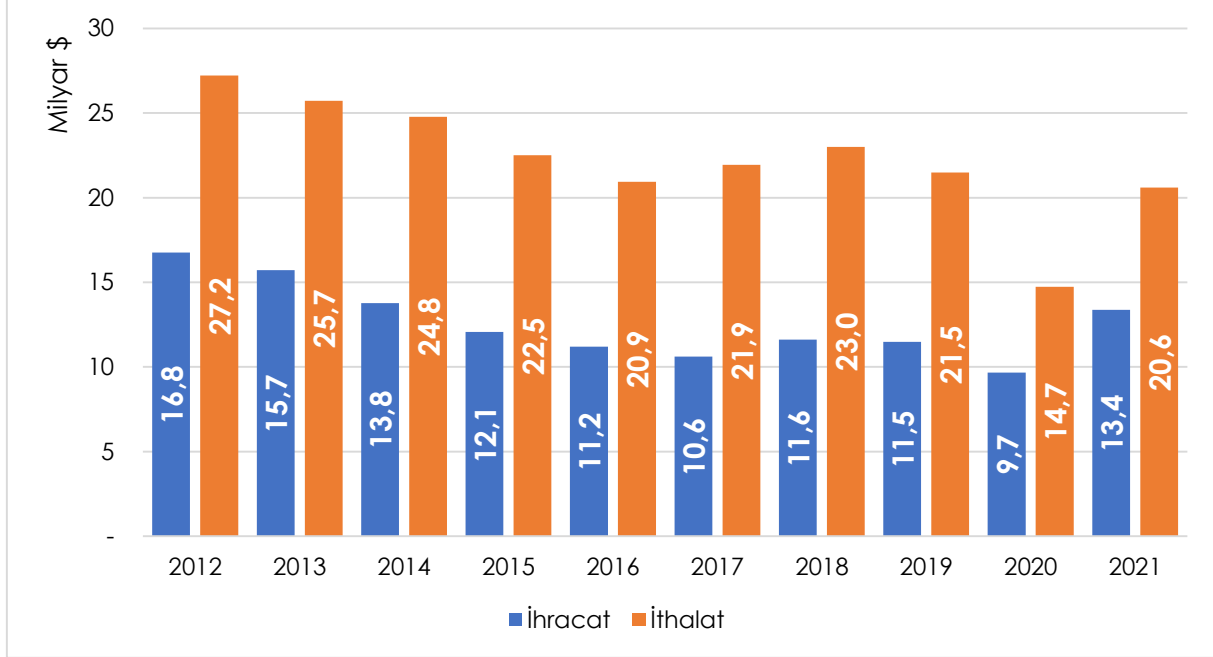
Dünya ticaretinin %5'inin ve mineral sektörü ticaretinin %18'inin üzerinden gerçekleştiği Panama Kanalı'nın, uluslararası bankacılık sektörüne, konteyner limanlarına, haberleşme sektörüne, gayrimenkul, turizm ve serbest bölgelerine katkısı oldukça büyüktür.

Ulaşım ve nakliye altyapısındaki yatırımlar ile Panama'nın bölgesel nakliye üssü haline getirilmesi planlanmaktadır.

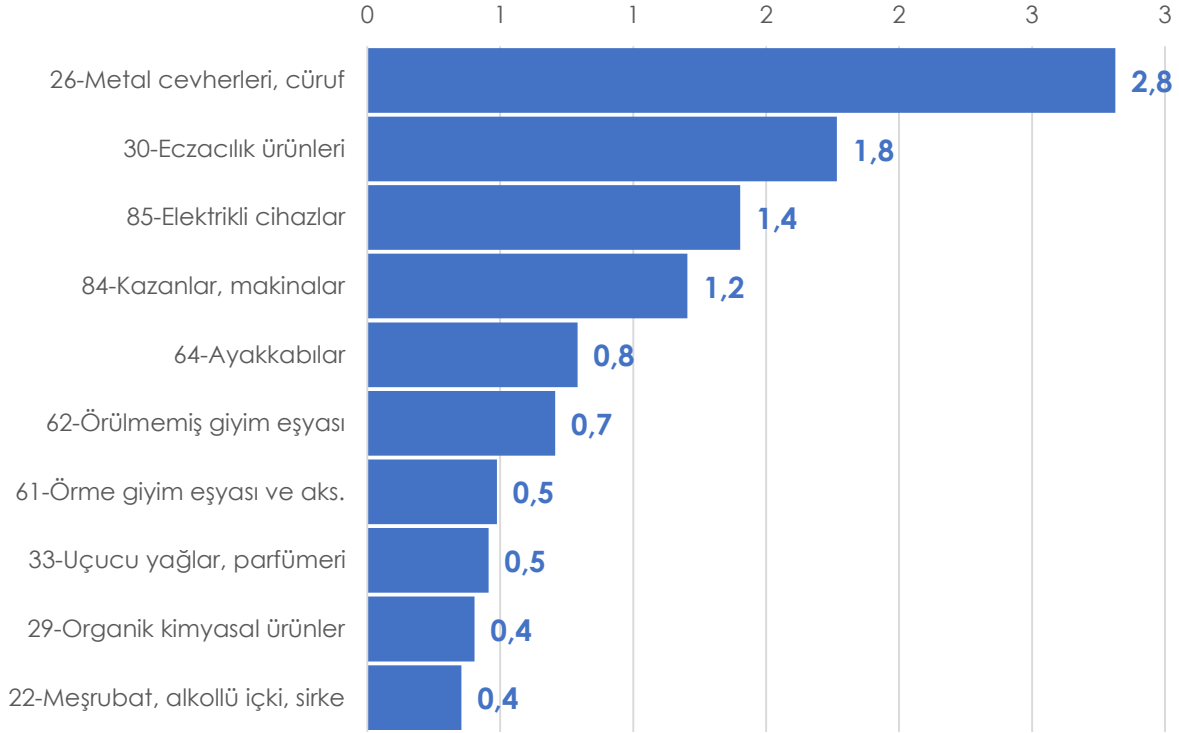
Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

II-PANAMA'NIN DIŞ TİCARETİ

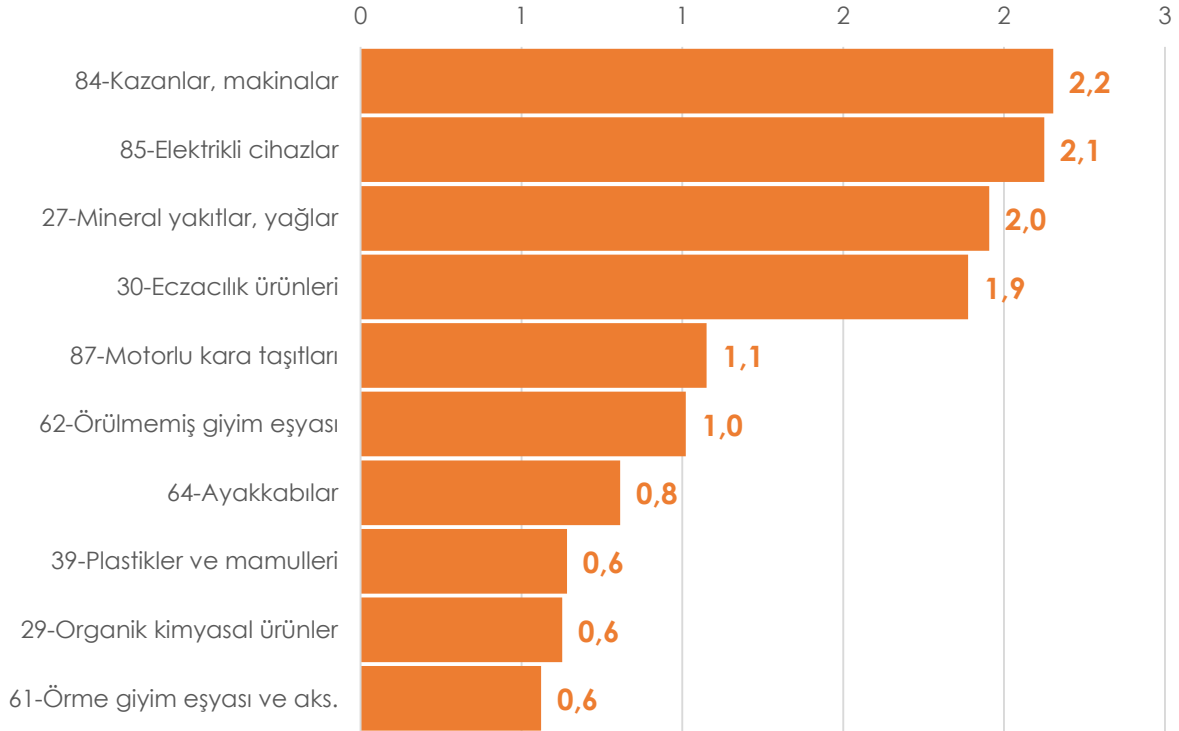
(TradeMap, 2012-2022)

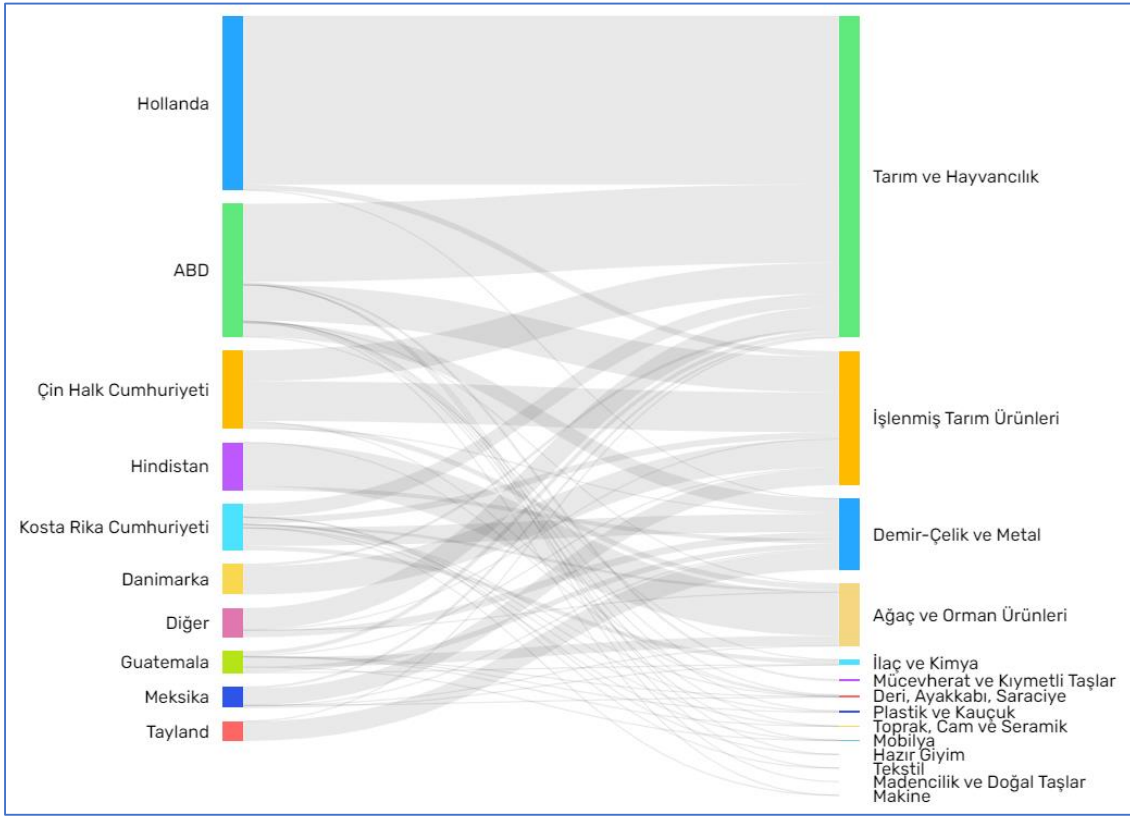
Panama'nın İhracatında İlk 10 Ürün (2021 -milyar \$)

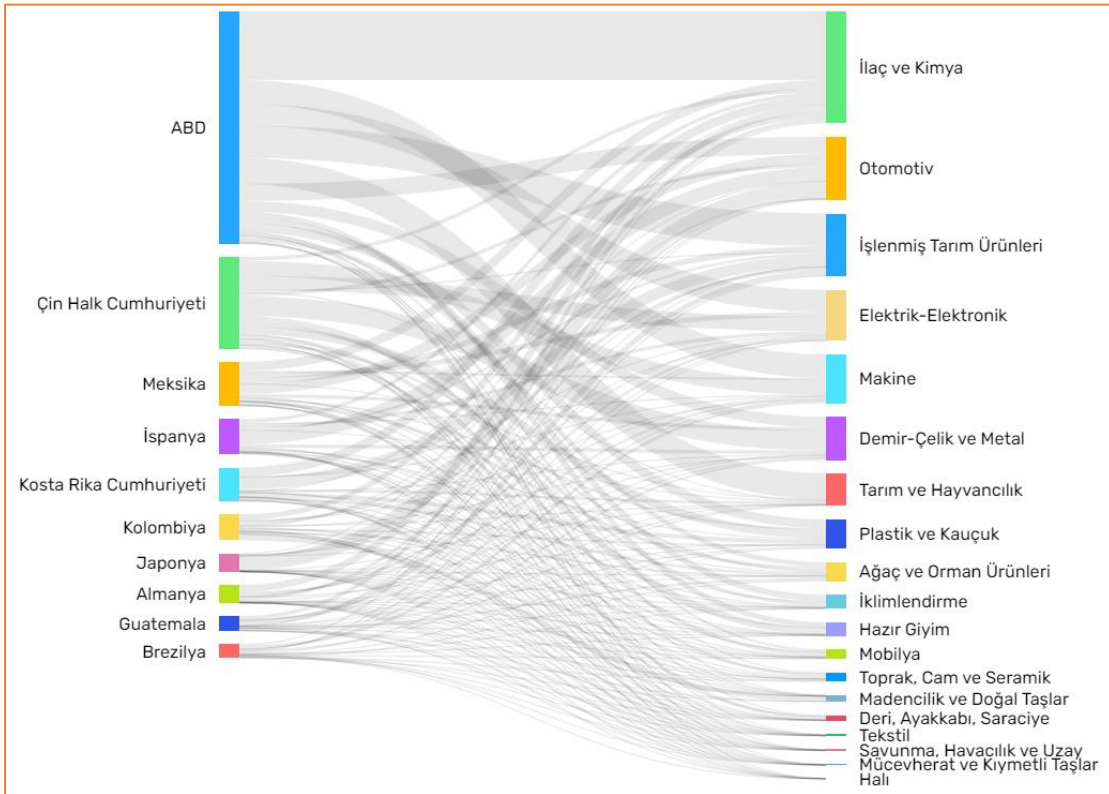
Panama'nın İthalatında İlk 10 Ürün (2021 -milyar \$)

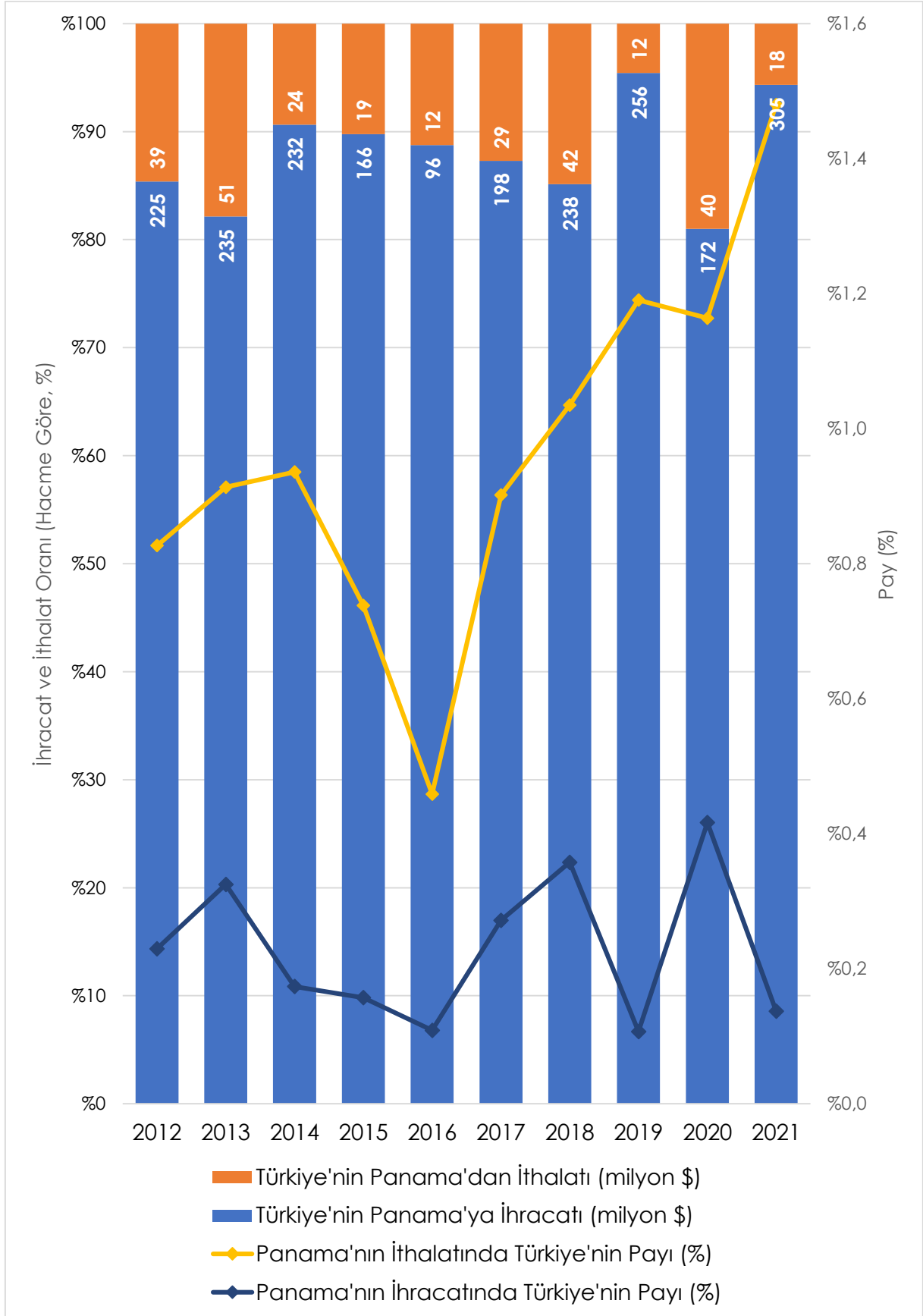
Panama'nın İhracatında Sektörlere Göre Ülkeler (2019)

Panama'nın İthalatında Sektörlere Göre Ülkeler (2019)

III-PANAMA-TÜRKİYE DIŞ TİCARETİ

Panama'ya İhracatımızda Sektörler

(TİM, TÜİK, 2022)

SEKTÖR	2021 (x1000\$)	2022 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM (GTS)	304.856	360.366	%18,2
Çelik	80.653	106.219	%31,7
Mücevher	38.368	47.563	%24,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	10.199	21.672	%112,5
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	19.343	18.055	-%6,7
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	8.932	15.626	%75,0
Gemi, Yat ve Hizmetleri	17.941	10.583	-%41,0
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	4.809	7.213	%50,0
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	8.261	5.550	-%32,8
Demir ve Demir Dışı Metaller	3.071	4.368	%42,2
Makine ve Aksamları	2.747	4.029	%46,7
Madencilik Ürünleri	3.988	2.331	-%41,5
Deri ve Deri Mamulleri	430	1.747	%305,7
Otomotiv Endüstrisi	1.402	1.150	-%18,0
Elektrik ve Elektronik	3.522	898	-%74,5
İklimlendirme Sanayii	300	695	%131,9
Diğer Sanayi Ürünleri	612	679	%11,1
Halı	240	561	%133,6
Tekstil ve Hammaddeleri	381	552	%44,8
Savunma ve Havacılık Sanayii	174	477	%173,9
Meyve Sebze Mamulleri	183	376	%105,1
Zeytin ve Zeytinyağı	216	255	%18,2
Kuru Meyve ve Mamulleri	246	195	-%20,8
Tütün	1.012	125	-%87,7
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	34	5	-%86,3
Yaş Meyve ve Sebze	3	1	-%65,3
Fındık ve Mamulleri	-	-	-
Süs Bitkileri ve Mamulleri	-	-	-

Panama'dan İthalatımızda Sektörler (TİM, TÜİK, 2022)

SEKTÖR	2021 (x1000\$)	2022 (x1000\$)	Değişim %
TOPLAM	18.344	34.176	%86,3
Gemi, Yat ve Hizmetleri	8.741	20.098	%129,9
Mücevher	3.586	6.456	%80,0
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	3.347	5.034	%50,4
Demir ve Demir Dışı Metaller	325	2.073	%537,8
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	36	142	%294,4
Tekstil ve Hammaddeleri	80	100	%25,0
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	13	97	%644,9
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	29	70	%140,4
Yaş Meyve ve Sebze	322	16	-%95,0
Elektrik ve Elektronik	31	9	-%71,0
Fındık ve Mamulleri	-	6	-
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	37	-	-%100,0
Otomotiv Endüstrisi	35	-	-%100,0
Meyve Sebze Mamulleri	11	-	-%100,0
Makine ve Aksamları	8	-	-%99,6
İklimlendirme Sanayii	1	-	-%98,2
Savunma ve Havacılık Sanayii	-	-	-
Çelik	-	-	-
Madencilik Ürünleri	-	-	-
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	-	-	-
Halı	-	-	-
Deri ve Deri Mamulleri	-	-	-
Kuru Meyve ve Mamulleri	-	-	-
Tütün	-	-	-
Zeytin ve Zeytinyağı	-	-	-
Diğer Sanayi Ürünleri	-	-	-
Süs Bitkileri ve Mamulleri	-	-	-

III-PANAMA'YA İHRACATTA POTANSİYEL

Ürün Grupları Bazında Potansiyeli Yüksek Ürünler

(Ticaret Bakanlığı, Kolay İhracat Platformu)

1	İlaç ve Kimya
290129	Diğer doymamış asiklik hidrokarbonlar
271019	Diğer yağlar ve müstahzarlar
300441	Efedrin ve tuzlarını içeren ilaçlar; dozlandırılmış veya perakende satış için ambalajlanmış
350219	Yumurta albümini (ovalbümin); kurutulmuş HARIÇ
350220	Süt albümini

2	Tarım ve Hayvancılık
010599	Canlı diğer kümes hayvanları; ağırlık >185 gr
010514	Kazlar; ağırlık <= 185 gr
010594	Tavuklar ve horozlar (Gallus Domesticus türü); ağırlık >185 gr
020110	Büyükbaş hayvanlarının karkas ve yarım karkasları; taze veya soğutulmuş
020312	Domuzların kemikli but, kol ve bunların parçaları; taze veya soğutulmuş

3	Demir-Çelik ve Metaller
721420	Demir/alaşimsız çelikten çubuklar; sıcak haddelene sırasında çentik, yiv, oluk gibi şekil bozuklukları bulunan veya haddelendikten sonra burulmuş
911180	Saatlerin diğer zarfları
820160	Adi metallerden tarım, hayvancılık ve ormancılıkta kullanılan çit makasları, iki elle kullanılan budama makasları ve benzeri makaslar
820240	Adi metallerden zincir halinde olan testere ağızları
721912	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri; rulo halinde, sıcak haddelenmiş, eni >= 600 mm, 4.75mm <= kalınlık <= 10mm

4	Makine
911090	Diğer saatlere ait tamamlanmış saat makinaları (birleştirilmemiş/kısmen birleştirilmiş), tamamlanmamış saat makinaları (birleştirilmiş) ve taslaklar
950730	Olta makaraları
950621	Rüzgar sörfleri
845941	Metaller için diğer rayba tezgahları; nümerik kontrollü olanlar
950710	Olta değnekleri

5	Elektrik-Elektronik
854079	Diğer mikro dalga tüpleri (örneğin; klistronlar, seyyar dalga tüpleri, karsinötronlar) (ızgara ile kumanda edilebilen tüpler hariç)
854040	Tek renkli veri-grafik gösterge tüpleri ve fosfor ekran noktaları < 0.4 mm olan renkli veri-grafik gösterge tüpleri
854011	Televizyon alıcıları için katod ışınli renkli görüntü tüpleri [katod ışınli görüntü (video) monitör tüpleri dahil]
852792	Harici bir güç kaynağı ile çalışan radyo yayınlarını alıcı diğer cihazlar; ses kayıt/kayıt edilen sesi tekrar veren cihazı olmayıp saati olanlar
850660	Çinko-hava reaksiyonlu piller; primer (şarj edilemeyen)

6	Ağaç ve Orman Ürünleri
440210	Odun kömürü; bambudan olanlar
450200	Tabii mantar; dış kabuğu alınmış, kare veya dikdörtgen şeklinde blok, levha, yaprak veya şerit şeklinde
440112	Yakmaya mahsus iğne yapraklı olmayan ağaçlar; kütük, odun, çalı-çırpı demetleri halinde veya benzeri şekillerde
470411	İğne yapraklı ağaçlardan sülfütlü kimyasal odun hamuru; beyazlatılmamış
440121	İnce dilimler veya yongalar halinde ağaç; iğne yapraklı ağaçlardan

7	Tekstil
551442	Dokunmuş mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat < %85, 3'lü veya 4'lü dimi, pamukla karışık, m2 > 170gr, baskılı
551443	Dokunmuş diğer mensucat; devamsız poliester lifler ağırlıklı fakat < %85, pamukla karışık, m2 > 170gr, baskılı
530500	Hindistan cevizi, abaka, rami ve diğer bitkisel lifler ve bunların kütük ve döküntüleri
590110	Zamk veya nişastalı maddelerle sıvanmış mensucat (kitap kapağı, vb. yerlerde kullanılan)
560129	Dokumaya elverişli diğer maddelerden vatkalar ve bunlardan mamul eşya

8	Hazır Giyim
620729	Erkek/erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokunabilir diğer maddelerden (örülmemiş veya kroşe olmayan)
610719	Erkek/ erkek çocuk için külotlar ve slipler; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610729	Erkek/ erkek çocuk için gece gömlekleri ve pijamalar; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610419	Kadın/kız çocuk için takım elbise; dokumaya elverişli diğer maddelerden (örme veya kroşe)
610310	Erkek/erkek çocuk için takım elbise; dokumaya elverişli maddelerden (örme veya kroşe)

9	İşlenmiş Tarım Ürünleri
150120	Katı domuz yağları (lard ve 15.03 pozisyonlarındakiler hariç)
230660	Palm cevizi veya palm bademi yağlarının ekstraksiyonundan (özütleme) arta kalan küspe ve diğer katı artıklar
200560	Kuşkonmaz; dondurulmamış, sirke/asetik asitten başka usulde hazırlanmış veya konserve edilmiş
200591	Bambu filizi; dondurulmamış, sirke/asetik asitten başka usulde hazırlanmış veya konserve edilmiş
230230	Buğdayın elenmesi, öğütülmesi veya başka işlemlere tabi tutulması sonucu elde edilen kepek, kavuz ve diğer kalıntılar

10	Plastik ve Kauçuk
392114	Rejenere selülozdan levha, yaprak, film, folyo ve şerit (gözenekli)
961310	Tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları
401036	Transmisyon kolonu; sonsuz senkronize, vulkanize kauçuktan, 150cm < çevre <= 198cm
401320	Bisikletlerde kullanılanlar kauçuktan iç lastikler
401035	Transmisyon kolonu; sonsuz senkronize, vulkanize kauçuktan, 60cm < çevre <= 150cm

11	Otomotiv
870220	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel veya yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi
870230	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi >= 10 kişi
860390	Kendinden hareketli diğer demiryolu veya tramvay vagonları
860691	Kendinden hareketli olmayan yük taşımaya mahsus örtülü veya kapalı vagonlar
870191	Diğer traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); motor gücü <= 18 kW

12	Toprak, Cam ve Seramik
681299	İşlenmiş diğer amyant lifler, amyant ile diğer karışımlar, amyant ve magnezyum karbonat esaslı diğer karışımlar ve bunlardan diğer eşya
681140	Amyant içeren amyant-çimentodan, amyant içeren selülozlu çimentodan ve amyant içeren benzerlerinden eşya
681280	İşlenmiş krosidolit amyant lifleri, krosidolit amyant veya krosidolit amyant ve krosidolit magnezyum karbonat esaslı karışımlar; bu karışımlardan eşya
681181	Amyant-çimentodan, selülozlu çimentodan ve benzerlerinden oluklu levhalar; amyant içermeyen
681320	Amyant içeren esaslı mineral maddeler veya selüloz olan frenlerde ve sürtünmeyi temin edici maddeler ve bunların garnitürleri

13	Madencilik ve Doğal Taşlar
253020	Kieserit, epsomit (tabii magnezyum sülfatlar)
250870	Şamot ve dinas toprakları
251741	Mermerin granül, parçacık ve tozları
250620	Kuvarzit
680221	Mermer, traverten ve su mermeri; yontulmaya veya inşaata elverişli (basitçe kesilmiş veya yontulmuş, yüzeyleri düz ve yassı olanlar)

14	Deri, Ayakkabı, Saraciye
420600	Bağırsak, kursak, mesane ve veterden mamul eşya
640199	Diğer ayakkabılar; dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik, bileği ve dizi örtmeyen, su geçirmez, yüzü perçin, çivi, vida, vb. işlemlerle tutturulmamış
640220	Ayakkabı; kayışların/şeritlerin tabandaki deliklerden geçirilerek ayakkabı yüzü tabana tutturulmuş, dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden
640110	Ayakkabı; dış tabanı ve yüzü kauçuk ve plastik maddeden, su geçirmez, metalden koruyucu burunlu, yüzü perçin, çivi, vida, vb. işlemlerle tutturulmamış
640320	Ayakkabı; dış tabanı tabii köseleden ve yüzü ayağın üstünden geçip baş parmağa dolanan deri bir şeritten olan

15	İklimlendirme
732290	Demir/çelikten ısıtması elektrik olmayan, motorlu hava püskürtücülü veya vantilatörlü sıcak-soğuk hava jeneratör ve distribütörleri ve aksam-parçaları
841583	Bir soğutucu ünite içermeyen diğer klima cihazları
840390	Merkezi ısıtma kazanlarının (84.02 pozisyonundakiler hariç) aksam ve parçaları
701939	Cam liflerinden, örtüler, şilteler, panolar ve benzeri dokunmamış cam mensucattan eşya
840220	Kızgın su kazanları

16	Mobilya
660390	Şemsiye, baston, kamçı, kırbaç için diğer aksam, süs ve teferruat
940370	Plastik maddelerden mobilyalar
940530	Noel ağaçlarında kullanılan elektrikli aydınlatıcılar
940153	Hintkamışından oturmaya mahsus mobilyalar
940410	Şilte mesnetleri

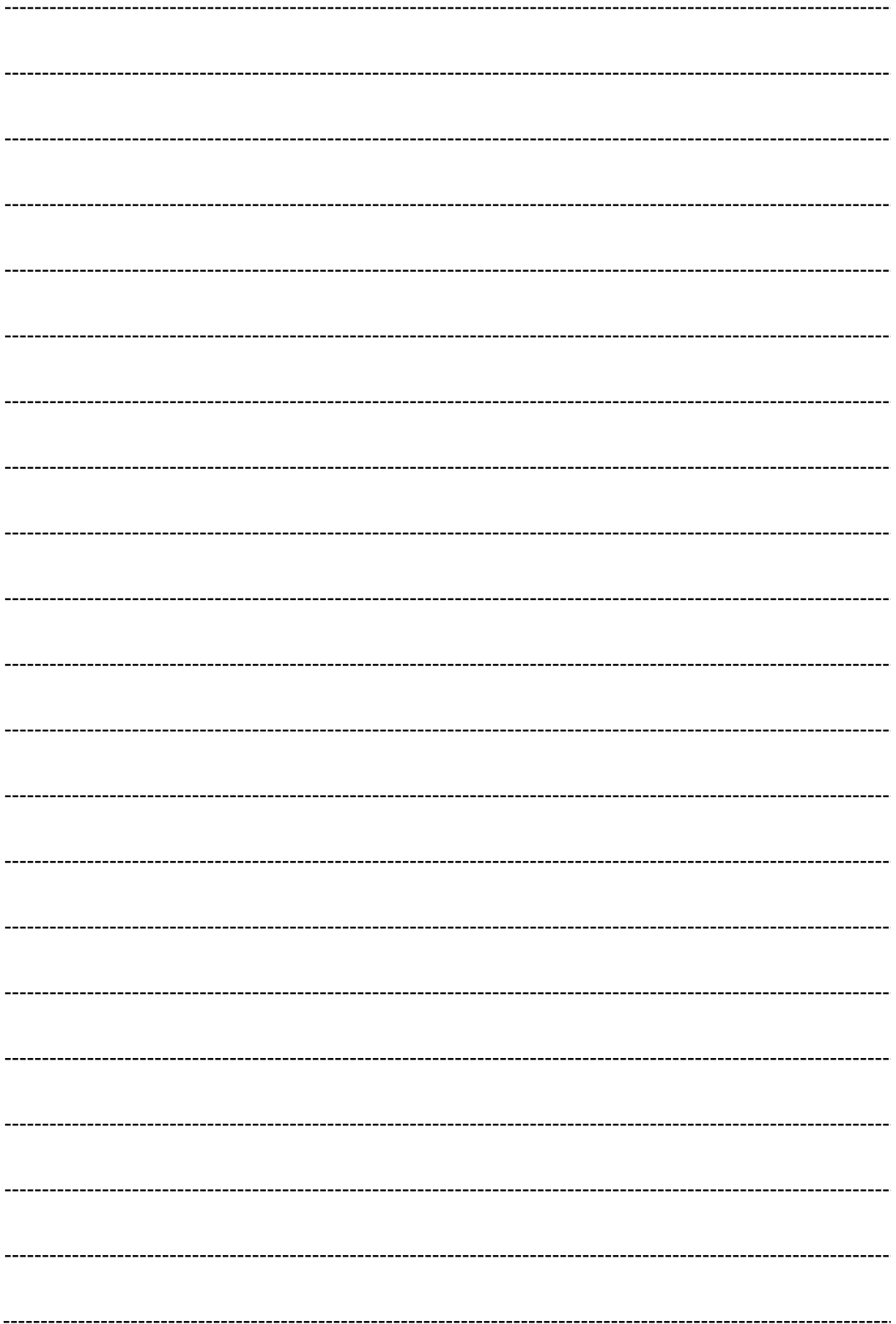
17	Halı
570220	Dokunmuş yer kaplamaları; Hindistan cevizi (koko) liflerinden, tufte veya floke edilmemiş
570250	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş
570291	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında olmayan, hazır eşya halinde olan, tufte veya floke edilmemiş
570232	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; sentetik ve suni dokumaya elverişli maddelerden, hav yapısında, hazır eşya halinde olmayan, tufte/floke edilmemiş
570231	Dokunmuş halılar ve yer kaplamaları; yün veya ince hayvan kıllarından, hav yapısında, hazır eşya halinde olmayan, tufte veya floke edilmemiş

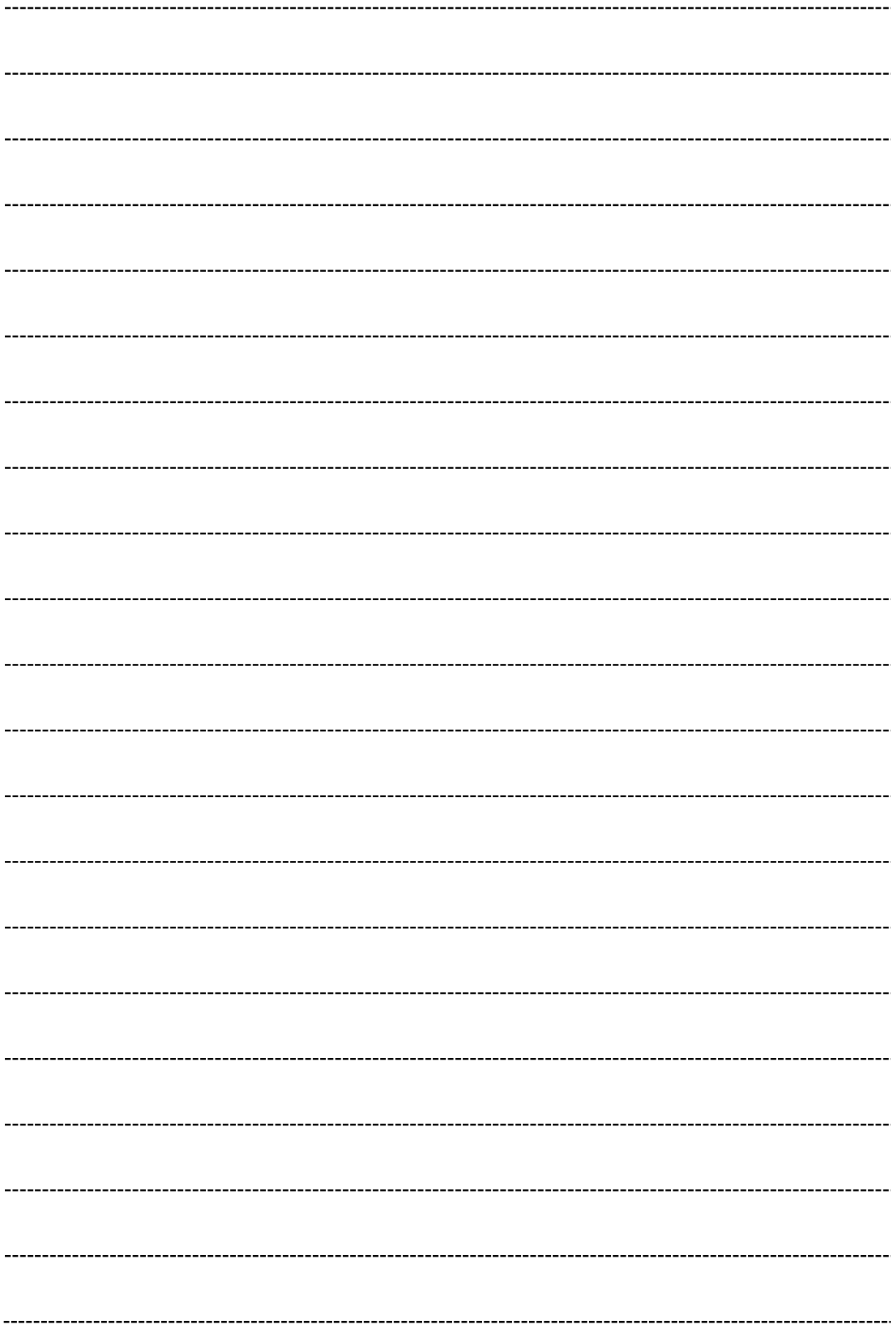
18	Mücevherat ve Kıymetli Taşlar
710900	Altın kaplamalı gümüşler veya adi metaller (işlenmemiş veya yarı işlenmiş)
710229	Diğer elmaslar (sanayide kullanılan)
711049	İridyum, osmiyum ve rutenyum; yarı işlenmiş
710121	Kültür incileri (işlenmemiş olanlar)
711319	Diğer kıymetli metallerden mücevherci eşyası ve aksamı; kıymetli metallerle kaplanmış veya yaldızlanmış olsun olmasın

19	Savunma, Havacılık ve Uzay
840721	Deniz taşıtları için dıştan takma kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)
930390	Bir patlayıcının itiş gücü ile çalışan diğer ateşli silahlar, vb.
930621	Av tüfekleri için fişekler
880400	Paraşütler (sevkedilebilir paraşütler ve paragliderler dahil), rotoşütler ve bunların aksam, parça ve aksesuarı
930700	Kılıçlar, palalar, süngüler, mızraklar ve benzeri silahlar ve bunların aksam ve parçaları ve bunların kın ve kılıfları

Notlar

1. Bilgi notuna konu ülkenin dış ticaret verileri ile Türkiye'nin ilgili ülke ile karşılıklı ticaret verileri arasındaki uyumsuzluklar veri açıklama politikalarındaki farklılıklardan ve ülkelerin kamuoyu ile paylaşmadığı gizli verilerden kaynaklanmaktadır.
2. İhracat tutarı FOB bedeli üzerinden, ithalat tutarı ise CIF bedeli üzerinden hesaplanmaktadır.
3. Bu bilgi notu güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye İhracatçılar Meclisi bu notta yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Bu not ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İhracatçılar Meclisi hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

TİM TÜRKİYE
İHRACATÇILAR
MECLİSİ

TİM Ekonomik Araştırmalar
www.tim.org.tr